

Sygn. akt VI U 5337/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant – st. sekr. sądowy Jolanta Bieniaszewska

po rozpoznaniu w dniu 16 lipca 2013 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: **P. T.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.**

z dnia 25 października 2012 r., znak: (...)

w sprawie: **P. T.**

przeciwko: **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w**

B.

o emeryturę

oddala odwołanie.

Na oryginalnie właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 października 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. – po rozpoznaniu wniosku P. T. z dnia 19 października 2012 r. – odmówił wnioskodawcy przyznania emerytury.

W uzasadnieniu swego stanowiska organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca nie udokumentował do dnia 1 października 1999 r. zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy. Organ ten nie uwzględnił świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach od 1 lipca 1982 r. do 31 sierpnia 1992 r. z Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, ponieważ podane stanowisko pracy nie jest zgodne ze stanowiskiem pracy podanym w zarządzeniu nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z 31.03.1988 r. Ponadto organ rentowy nadmienił, że zeznania świadków nie podlegają rozpatrzeniu przez organ rentowy.

Na podstawie dowodów dołączonych do wniosku oraz uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania organ rentowy przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 r. okresy :

- wymaganego stażu pracy w wymiarze 26 lat 1 miesiąca i 7 dni;

- stażu pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 1 roku 10 miesięcy i 17 dni.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł wnioskodawca, domagając się zaliczenia do okresu pracy w szczególnych warunkach okresu swojego zatrudnienia w PGR w J., gdzie pracował na samochodzie marki I.o ciężarze 20 ton.

Na rozprawie ubezpieczony sprecyzował swoje stanowisko procesowe, domagając się zaliczenia do okresu swojej pracy w szczególnych warunkach dwóch okresów zatrudnienia :

- w PGR J. od 1 lipca 1982 r. do 31 sierpnia 1993 r.;

- w Nadleśnictwie O. od 12 stycznia 1973 r. do 30 czerwca 1982 r.,

gdzie jeździł samochodem o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Ponadto wnioskodawca podał, że przez pierwsze 5 lat zatrudnienia w Nadleśnictwie O. jeździł samochodem osobowym produkcji rumuńskiej marki M., w którym zamontowany był obsługiwany przez niego radiotelefon, wytwarzający bardzo duże pole magnetyczne (e-protokół rozprawy : 00:01:47 – 00:22:26).

Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania podtrzymując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje :

Stosownie do treści art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu

31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zgodnie zaś z art. 184 ust. 2 ustawy emerytura, o której mowa w ust. 1,

przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem,

Warunek rozwiązania stosunku pracy obowiązywał do dnia 31 grudnia 2012 r. albowiem na mocy art. 1 pkt 20 ustawy z dnia 1 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 637) art. 184 ust. 2 otrzymał nowe brzmienie, niezawierające już tego warunku nabycia prawa do emerytury.

W myśl art. 32 ustawy w związku z § 3 i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) prawo do emerytury może nabyć mężczyzna który spełnia następujące przesłanki : ukończył 60 lat; posiada co najmniej 25 letni okres zatrudnienia (art. 27 pkt 2 ustawy), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Zgodnie z § 2 ust 1 cytowanego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym

charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy (ust. 1).

Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (ust. 2).

Okolicznością istotną dla rozstrzygnięcia sprawy było to, czy do pracowniczego okresu zatrudnienia wnioskodawcy w szczególnych warunkach może być zaliczony okres jego pracy w Nadleśnictwie O. od 12 stycznia 1973 r. do 30 czerwca 1982 r.

Organ rentowy zaliczył do okresu pracy w szczególnych warunkach zatrudnienie wnioskodawcy w Zakładach (...) w Ś. od 9 lutego 1971 r. do 27 grudnia 1972 r. (1 rok 10 miesięcy i 17 dni), i nawet doliczenie do powyższego okresu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia wnioskodawcy w PGR w J. od 1 lipca 1982 r. do 31 sierpnia 1993 r. (na podstawie świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 12.04.2002 r. wystawionego przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa Oddział Terenowy w B. – k. 10 akt emerytalnych) nie daje wnioskodawcy wymaganych 15 lat pracy w warunkach szczególnych lecz tylko 13 lat i 17 dni (1 rok 10 miesięcy i 17 dni + 11 lat i 2 miesiące).

Odnośnie charakteru zatrudnienia wnioskodawcy w Nadleśnictwie O. Sąd Okręgowy ustalił, iż u tego pracodawcy był on zatrudniony w okresie od 12 stycznia 1973 r. do 30 września 1981 r. na stanowisku kierowcy i od 1 października 1981 r. do 30 czerwca 1982 r. na stanowisku mechanika maszyn i urządzeń leśnych w warsztacie Nadleśnictwa oraz kierowcy. W aktach osobowych ubezpieczonego (nadesłanych przez tego pracodawcę do akt sprawy) brak jest dowodów z dokumentów potwierdzających pracę P. T. jako kierowcy samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony. W aktach osobowych wnioskodawcy znajduje się pismo z dnia 11.01.1973 r. nadleśniczego J. K. adresowane do P. T., z którego wynika iż został on zatrudniony na stanowisku kierowcy samochodu (...). Okolicznością przyznaną przez wnioskodawcę było to, iż nie był to samochód ciężarowy powyżej 3,5 tony, lecz samochód osobowy. Podczas informacyjnego wysłuchania wnioskodawca podał, że samochodem tym jeździł 5 lat, twierdząc iż drugie pięć lat jeździł samochodem ciężarowym marki L. i S. (...) o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Jednak z zeznań świadków i samego wnioskodawcy wynikało, iż przez cały okres zatrudnienia w Nadleśnictwie (...) pracował on jako kierowca różnych samochodów, zarówno

osobowych marki (...), U. czy A., jak też ciężarowych, których ciężar całkowity przekraczał 3,5 tony (S. (...), L. czy R.).

Pracę kierowcy wykonywał on naprzemiennie raz prowadząc jeden rodzaj pojazdów, a innym razem drugi rodzaj pojazdów, w zależności od potrzeb pracodawcy (dowód : zeznania świadków E. R. i L. W.). Pierwszy z tych świadków podawał, że wnioskodawca samochodem (...) jeździł na przemian z samochodem ciężarowym, jak była potrzeba przewożenia osób, to jeździł M., a jak była potrzeba przewożenia towarów, to jeździł ciężarowymi (e-protokół (...):51:03 – 00:58:20).

Świadek L. W. także podał w swoich zeznaniach, że P. T. jeździł na zmianę, raz samochodem ciężarowym, a raz osobowym : „ Jak były sadzenia, to więcej jeździło się samochodami osobowymi, a jak trzeba było przewieźć towary, to samochodami ciężarowymi. Przez rok jeździło się trochę osobowymi, trochę ciężarowymi ” (e-protokół (...):58:42 – 1:08:30).

Okoliczności te potwierdził sam ubezpieczony w czasie przeprowadzenia dowodu z jego przesłuchania : „ Były dni, że woziłem ludzi M., także wtedy gdy zdobyłem uprawnienia na samochód ciężarowy. M. dowoziłem pracowników do lasu do pracy i z pracy. W międzyczasie wsiadałem na samochód L. i woziłem materiały różne : budowlane, paliwo, sadzarki. Ludzi do lasu woziłem przeważnie zimą, a latem więcej pracowałem na ciężarowym. Latem też ich dowoziłem do lasu do pracy... . Przeciętnie 2 godziny dziennie woziłem pracowników do pracy w lesie. Jedną godzinę do pracy, a jedną

z pracy i wtedy jeździłem samochodem marki M.. Pozostałą część czasu pracy jeździłem samochodami ciężarowymi. Było też sporo nadgodzin”.

Z tego fragmentu przesłuchania ubezpieczonego wynika, iż nie pracował on stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony.

Mimo, iż wykonywał on pracę tego rodzaju to przynajmniej 2 godziny dziennie dowoził on pracowników do pracy samochodem osobowym, którego ciężar całkowity nie przekraczał 3,5 tony.

Aby praca kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony (pozycja 3 działu VIII wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze) mogła zostać zakwalifikowana do pracy w szczególnych warunkach musi być wykonywana – tak jak stanowi § 2 ust. 1 tego rozporządzenia - stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Zbrane w sprawie dowody nie potwierdziły jednak takiego charakteru zatrudnienia wnioskodawcy w Nadleśnictwie O..

Wnioskodawca w toku procesu upatrywał także szczególnych warunków swojego zatrudnienia na stanowisku kierowcy w tym, iż samochody osobowe i ciężarowe, którymi jeździł, wyposażone były w radiotelefony emitujące szkodliwe pole magnetyczne. Okoliczność ta nie mogła jednak wpłynąć w żaden sposób na rozstrzygnięcie Sądu, gdyż wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku kierowcy pojazdów samochodowych (a więc w transporcie), a nie na stanowisku radiotelegrafisty, radiotelefonisty, telegrafisty i teletypisty czy radiooperatora kontroli emisji radiowej w łączności (poz. 18 działu VIII wykazu A). Sam fakt wyposażenia samochodów Nadleśnictwa O. w radiotelefony nie zmieniał charakteru pracy wnioskodawcy wynikającego z łączącej go z tym pracodawcą umowy o pracę. Ponadto z zeznań świadków E. R. i L. W. wynikało, iż wnioskodawca nie prowadził łączności przez 8 godzin dziennie, lecz co najwyżej pół godziny. Okoliczność ta świadczy o tym, że o ile był on narażony na szkodliwe oddziaływanie radiotelefonu, to w ograniczonym zakresie w stosunku do obowiązującej go normy czasu pracy.

Dostrzec w tym miejscu także należy, iż w okresie od 1 października 1981 r. do 30.06.1982 r., z powodu kryzysu paliwowego – wnioskodawca przesunięty został do pracy w warsztacie Nadleśnictwa, gdzie pracował na stanowisku mechanika maszyn i urządzeń leśnych, a tylko dorywczo jako kierowca (okoliczność niesporna, przyznana przez wnioskodawcę i potwierdzona pismem z 24.03.1982 r. w aktach osobowych). Do jego obowiązków pracowniczych na tym stanowisku należały : naprawa ciągników, a głównie sprzętu leśnego takiego jak pługi i piły mechaniczne.

Tego rodzaju zatrudnienie nie było wykonywane w szczególnych warunkach.

Skoro postępowanie dowodowe wykazało, iż wnioskodawca nie legitymuje się co najmniej 15-letnim okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach, to jego odwołanie podlegało oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 K.p.c. albowiem nie było podstaw do jego uwzględnienia w powołanych wyżej przepisach prawa materialnego.

SSO Janusz Madej